

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416204843
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8416204843.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v právnej veci navrhovateľa N. F., T.. XX.XX.XXXX, H. B. XXX proti odporkyni Y. F., T.. XX.XX.XXXX, H. C., M. XXXX/XX, o zvýšenie výživného a o zníženie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 28. 11. 2017, č. k. 3Pc/14/2016-57 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I. a III.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom návrh otca na zníženie výživného zamietol (I.), protinávrh dcéry o zvýšenie výživného zamietol (II.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III.).
2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, § 57, § 58, § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP).
3. Vychádzal zo zistenia, že návrhom zo dňa 25. 08. 2016 sa navrhovateľ domáhal zmeniť rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 05. 02. 2016, sp. zn. 20C/245/2015 v časti výživného a znížiť výživné pre odporkyňu zo sumy 180 Eur mesačne na sumu 80 Eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že jeho sociálna situácia sa zhoršila, keď sa presťahoval do B., kde je nedostatok pracovných príležitostí, je nezamestnaný, vedený ako uchádzač o zamestnanie. Na pojednávaní dňa 28. 11. 2017 navrhovateľ trval na znížení výživného, uviedol, že i naďalej je nezamestnaný a poberá dávku v hmotnej núdzi 55 Eur mesačne. Živnosť na stavebné práce ukončil vo februári 2015 z dôvodu, že sa mu v podnikaní nedarilo. Má ukončené základné vzdelanie, nie je vyučený murár a stavebné práce vykonával na stavbách. Na odporkyňu platí výživné mesačne sumou 100 Eur. Odporkyňa nesúhlasila so znížením výživného z dôvodu, že navrhovateľ, ak by sa chcel zamestnať, je zamestnaný a výživné, ktoré jej poskytuje matka jej nepostačuje na zabezpečenie potrieb.
4. Súd pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa o znížení výživného zhodnotil, že neexistujú dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia, ktorým bolo určené výživné sumou 180 Eur mesačne (rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 05. 02. 2016, č. k. 20C/245/2015-23), lebo pomery od uvedenej doby sa na strane otca nijako nezmenili.
5. Súd zároveň zamietol protinávrh odporkyne o zvýšení výživného z dôvodu, že nároky dospeljej dcéry sú voči otcovi neprimerane vysoké. Odporkyňa má priznané výživné od navrhovateľa v sume 180 Eur

mesačne a zvyšnú časť na jej výživu jej poskytne matka, ktorá je na tom príjmovovo lepšie ako pracujúci človek s minimálnou mzdou.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že súd pri rozhodovaní nezohľadnil jeho ťaživú sociálnu situáciu, v ktorej sa nachádza. V zmysle zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri úprave výšky výživného sa musí prihliadať na majetkové a sociálne pomery povinného rodiča, pričom výživné vo výške 180 Eur mesačne je neprimerane vysoké k jeho životnej situácii, v ktorej sa nachádza. Vzhľadom na skutočnosť, že je evidovaný na úrade práce ako občan v hmotnej núdzi, s prihliadnutím na skutočnosť, že v súčasnosti výška minimálneho povinného výživného predstavuje 27,31 Eur, navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a znížil výživné na sumu 100 Eur mesačne.

7. Odporkyňa k podanému odvolaniu navrhla rozsudok v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že výška výživného 180 Eur mesačne je pre ňu nevyhnutná s poukazom na jej zlý zdravotný stav a celkové výdavky spojené s vysokoškolským štúdiom. V prípade zníženia výživného by bolo ohrozené jej ďalšie štúdium na vysokej škole. Na záver uviedla, že je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľa platiť výživné sumou 180 Eur mesačne.

8. Navrhovateľ k vyjadreniu odporkyne uviedol, že jeho sociálna situácia sa nijako nezmenila, naďalej je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, o čom priložil potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Y. zo dňa 12. 03. 2018. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 55,80 Eur mesačne a z dôvodu slabej sociálnej situácie, v ktorej sa nachádza je ochotný prispievať na výživu svojej dcéry sumou 100 Eur mesačne, ktoré výživné jej zasiela pravidelne poštou. Je mu ľúto, že navrhovateľka s ním odmieta telefonický kontakt, neodpovedá na jeho telefonáty, aj keď berie do úvahy skutočnosť, že je už dospelá a má zdravotné problémy. Odvolateľ verí, že štúdium úspešne zvládne, lebo má na to predpoklady; tiež si privyrába (vyučovaním detí).

9. Odporkyňa k vyjadreniu navrhovateľa uviedla, že odvolateľ nemá žiaden problém nájsť si prácu, ktorej sa vyhýba z dôvodu, aby nemusel platiť vyššie výživné. Je vlastníkom lesa v B. B., odkiaľ predáva drevo, z ktorej kúpy mu plynú zisky (napr. 23. 04. 2018 mal prísť k nemu kupujúci, ktorý od navrhovateľa odkúpi vyše 20 m³ dreva). Ďalej uviedla, že navrhovateľ chodieval za prácou aj do H. D. Č. M.. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že navrhovateľ má príjem nielen z dávky v hmotnej núdzi, ale aj z inej pracovnej činnosti, resp. z odpredaja dreva.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok; ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1, 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie podané navrhovateľom, preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

11. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania prvého rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane oprávneného alebo na strane povinnej osoby.

12. Posúdením všetkých zmien v pomeroch účastníkov konania, ku ktorým došlo od poslednej úpravy sa sleduje zámer, aby súd mohol vyhodnotiť, či skutočne došlo k takej zmene pomerov účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 05. 02. 2016, č. k. 20C/245/2015-23 bolo výživné navrhovateľa na odporkyňu znížené zo sumy 250 Eur na sumu 180 Eur mesačne počnúc mesiacom februárom 2016 do budúcnosti. V citovanom rozhodnutí súd vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ sa presťahoval na F., žije v obci B., kde je nedostatok pracovných miest, je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nemá pravidelný príjem, čím došlo k zmene pomerov sociálnych a ekonomických na strane navrhovateľa. Na strane odporkyne sú zvýšené výdavky v súvislosti s vysokoškolským štúdiom na C. Q. O. Y. D. H., s čím má odporkyňa spojené výdavky na ubytovanie (za internát platí XX,XX Eur mesačne), stravné 300 Eur mesačne, študijné a učebné pomôcky - 50 Eur mesačne, cestovné MHD - 14 Eur mesačne. Rovnako odporkyňa má zvýšené výdavky v súvislosti so zlým zdravotným stavom, má diagnostikovanú S. W. U. Z. S. I. V..U. a podľa komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. zo dňa 03. 06. 2013 je odporkyňa uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so 60 % mierou funkčnej poruchy.

20. Porovnávajúc pomery navrhovateľa v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom (rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 05. 02. 2016, č. k. 20C/245/2015-23) so súčasnými pomermi je potrebné vychádzať z toho, že pri predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom bol navrhovateľ evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, a príjmy mal len z brigádnickej činnosti. V súčasnej dobe je navrhovateľ poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 55,80 Eur mesačne, naďalej je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Y., teda jeho príjmové pomery sa od poslednej úpravy výživného nijako nezmenili.

21. V čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom odporkyňa bola študentkou X.ročníka C. Q. O. Y. D. H., s čím mala zvýšené výdavky v súvislosti s ubytovaním na internáte, stravným, náklady na študijné materiály a pomôcky, zvýšené výdavky mala aj v súvislosti so zdravotným stavom, nakoľko je uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so 60 % mierou funkčnej poruchy. V súčasnosti je odporkyňa naďalej študentkou C. Q. O. Y. D. H., s čím má zvýšené výdavky, naďalej má diagnostikovanú S. W. U. Z. S. I. V..U. s čím má zvýšené výdavky.

22. Vo vzťahu k odvolaniu navrhovateľa, že súdom určené výživné nezodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam, odvolací súd zdôrazňuje, že odôvodnenými potrebami pri určovaní výživného sú nielen základné, aj najnutnejšie potreby pre život človeka ako je jedlo, ošatenie, obuv, ale aj ďalšie potreby dôležité pre vývoj a všestranný rozvoj osobnosti a rovnako sem patria aj výdavky spojené so zdravotným stavom dieťaťa. K týmto odôvodneným potrebám dieťaťa musí súd prihliadať pri určovaní výšky výživného. Výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov.

23. Pri určení výšky výživného sa prihliada na odôvodnené potreby oprávnených, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Navrhovateľ na pojednávaní dňa 28. 11. 2017 pred súdom prvej inštancie uviedol, že do februára 2015 mal živnosť, ktorú ukončil z dôvodu, lebo sa mu nedarilo podnikat' (č. I. 55 spisu). Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie nevyplývajú skutočnosti, ktoré by preukazovali dôvody, pre ktoré nie je v možnostiach a schopnostiach otca v súčasnosti dosahovať príjem. Už v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, otec sa vzdal príjmu z podnikania, z ktorého bol schopný plniť výživné určené súdom. Je ďalej potrebné konštatovať, že od

doby, kedy otec ukončil podnikanie, uplynula pomerne dlhá doba a otec nepreukázal, aby si hľadal vhodné zamestnanie, poprípade aj vo vzdialenejšom mieste od svojho bydliska.

24. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného pre plnoleté dieťa vychádzal z toho, že majetkové pomery otca sa nezmenili, nakoľko tento už v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom bol nezamestnaný. Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ je dlhodobo nezamestnaný, poberá len dávku v hmotnej núdzi a z uvedeného je teda zrejmé, že k zmene pomerov na strane otca od poslednej úpravy výživného nedošlo.

25. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol súd prvej inštancie odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní úspešná odporkyňa, ktorej však zo spisu žiadne preukázateľne trovy odvolacieho konania nevyplyvajú, ani si ich neuplatnila. V odvolacom konaní neúspešnému navrhovateľovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takéhoto rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).